

Sygn. akt VI U 1368/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Renata Sekinda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 października 2014 r. w S.

sprawy P. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania P. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 11 czerwca 2014 roku nr (...)

I. oddała odwołanie;

II. zasądza od P. K. (1) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 60 (sześćdziesięciu) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 czerwca 2014 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie P. K. (2) podlegającego ubezpieczeniom jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą wynosi w kolejnych miesiącach od lipca 2011 r. do grudnia 2011 r. – po 2015,40 zł, od stycznia 2012 r. do grudnia 2012 r. po 2115,60 zł, od stycznia 2013 r. do września 2013 r. - po 2227,80 zł. Organ rentowy ustalił też odpowiednio wysokość składek na ubezpieczenie zdrowotne. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że P. K. prowadził działalność gospodarczą w okresach od 1 lipca 2010 r. do 30 sierpnia 2010 r. oraz od 1 lipca 2011 r. do 29 września 2013 r., deklarując wówczas podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości preferencyjnej, tj. 30 % minimalnego wynagrodzenia. Tymczasem z treści art. 18a ust 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że z prawa do ulgi w opłacaniu składek nie mogą korzystać osoby, które w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej, prowadziły działalność gospodarczą, a taka sytuacja miała miejsce w przypadku ubezpieczonego. Stąd organ rentowy uznał, że zastosowanie w przypadku ubezpieczonego znajdował art. 18 ust. 8 cytowanej ustawy, a w konsekwencji ustalił wysokość podstawy wymiaru składek w okresie od lipca 2010 r. do września 2013 r. w wysokości 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na dany rok kalendarzowy.

W odwołaniu od tej decyzji P. K. (1) wniósł o jej zmianę w części dotyczącej ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek za okres od lipca 2011 r. do czerwca 2012 r. poprzez ponowne ustalenie ich wysokości za ten okres w oparciu o preferencyjną podstawę wymiaru, tj. po 415,80 zł w kolejnych miesiącach od lipca 2011 r. do grudnia 2011 r. oraz po 450 zł w kolejnych miesiącach od stycznia 2012 r. do czerwca 2012 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie na swoją rzecz zawrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, podtrzymując argumentację wyrażoną w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. K. (1) po raz pierwszy rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej w dniu 1 lipca 2010 r. Wówczas do 30 sierpnia 2010 r. prowadził bowiem działalność pod nazwą (...) Handel Usługi. Przedmiotem działalności określonym wg PKD było wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego. Jako miejsce prowadzenia działalności wskazywał N.ul. (...). Zgłosił się wówczas do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, deklarując podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia w wysokości preferencyjnej, odpowiadającej kwocie 30% minimalnego wynagrodzenia. Z dniem 31 sierpnia 2010 r. ubezpieczony wyrejestrował się z ubezpieczeń społecznych jako płatnik składek w związku z zaprzestaniem (likwidacją) prowadzenia działalności gospodarczej.

Bezsporne, a nadto dowody:

- deklaracja (...) z 24.09.2010 r. – w aktach składkowych dot. P. K.;
- deklaracja (...) z 1.10.2010 r. – w aktach składkowych dot. P. K.;
- deklaracja (...) z 10.08.2010 r. – w aktach składkowych dot. P. K.;
- deklaracja (...) z 5.07.2010 r. – w aktach składkowych dot. P. K.;
- pismo burmistrza K. n O. z 7.08.2014 r. – k. 17 akt sprawy;
- decyzja z 31.08.2010 r. – k. 18 akt sprawy;
- zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej – k. 19 akt sprawy.

Od dnia 1 lipca 2011 r. P. K. (1) ponownie rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej. Nazwę swojego przedsiębiorstwa ponownie określił jako (...) Handel Usługi, jako jej przedmiot wskazując „prowadzenie restauracji i innych stałych placówek gastronomicznych”. We wniosku dotyczącym zgłoszenia rozpoczęcia prowadzenia działalności jako miejsce jej prowadzenia wskazał ul. (...) w N. oraz plażę dz. (...) między M.a Radiowęzłem w K.. Zgłosił się wówczas do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, deklarując podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia w wysokości preferencyjnej, odpowiadającej kwocie 30% minimalnego wynagrodzenia. Z dniem 30 września 2013 r. ubezpieczony wyrejestrował się z ubezpieczeń społecznych jako płatnik składek w związku z zawieszeniem prowadzenia działalności gospodarczej.

Bezsporne, a nadto dowody:

- deklaracja ZUS ZWPA z 29.09.2013 r. – w aktach składkowych dot. P. K.;
- deklaracja ZUS ZWUA z 29.09.2013 r. – w aktach składkowych dot. P. K.;
- deklaracja ZUS ZUA z 3.08.2011 r. – w aktach składkowych dot. P. K.;
- wydruk z CEIDG – k. 6 akt sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się nieuzasadnione.

Stosownie do treści przepisu art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Dla osób rozpoczynających własną działalność gospodarczą, należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne mogą stanowić duże obciążenie. Dlatego też ustawodawca przewidział preferencyjną podstawę wymiaru składek dla osób, które spełnią warunki przewidziane w ustawie.

I tak, zgodnie z art. 18a ustawy o ubezpieczeniach społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 (tj. osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą), w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia. W ust. 2 tego przepisu przewidziano przy tym, że prawa do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne od preferencyjnej podstawy wymiaru nie mają ci przedsiębiorcy, którzy:

1) prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed podjęciem działalności gospodarczej prowadzili pozarolniczą działalność,

2) wykonują działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.

Mając na uwadze ustalenia stanu faktycznego sąd nie podzielił argumentacji odwołującego, zgadzając się ze stanowiskiem organu rentowego, że w przypadku P. K. brak było podstaw do opłacania przez niego preferencyjnej składki z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w spornym okresie.

Wymaga podkreślenia, że – jak wynika z wyżej przytoczonych przepisów – sam fakt prowadzenia działalności gospodarczej nie jest wystarczający dla nabycia prawa do preferencyjnej podstawy wymiaru składek przez okres 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej. Prawo do preferencyjnej podstawy wymiaru składek przysługuje bowiem wyłącznie przedsiębiorcy, co do którego nie zachodzą okoliczności wymienione w art. 18a ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Z art. 18a ust. 2 pkt 1 wynika wprost, że prawa do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne od preferencyjnej podstawy wymiaru nie mają ci przedsiębiorcy, którzy prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed podjęciem działalności gospodarczej prowadzili pozarolniczą działalność. Przepis ten wyraźnie odnosi się do sytuacji, w której jedna osoba kilka razy rozpoczyna prowadzenie działalności gospodarczej, przyznając jednak prawo do ulgowego traktowania tylko tym przedsiębiorcom, którzy prowadzenie takiej działalności rozpoczynają po raz pierwszy. Z treści omawianej regulacji wynika też, że bez znaczenia jest to, jak długo taka pierwszorazowa działalność była prowadzona. Nawet więc jeśli trwało to bardzo krótko (tak jak w przypadku P. K. – ledwie przez dwa miesiące), ale prowadzenie działalności zostało definitywnie zakończone, przedsiębiorca traci prawo do ponownego skorzystania ze zniżek, przez „niewykorzystany” wcześniej okres. Jedyne wyjątek przewidziany został dla tych osób, którzy poprzednio działalność prowadzili dawno (w przepisie mowa jest o okresie 60 miesięcy, czyli 5 lat).

W ustalonym stanie faktycznym niespornym zaś było, że P. K. (1) prowadził działalność gospodarczą po raz pierwszy w okresie od 1 lipca 2010 r. do 30 sierpnia 2010 r. i wówczas skorzystał z możliwości opłacania składek w obniżonej kwocie. Zadeklarował bowiem podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości preferencyjnej, odpowiadającej kwocie 30% minimalnego wynagrodzenia. Następnie jednak prowadzenie tej działalności zakończył,

a dotyczący go wpis został wykreślony. Skoro więc od dnia 1 lipca 2011 r. odwołujący ponownie rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej, to mając na uwadze jednoznaczne brzmienie przepisu art. 18a ust. 2 pkt 1 ustawy systemowej, trzeba było uznać, że nie był już wówczas uprawniony do zastosowania preferencyjnej podstawy wymiaru składek. Przerwa pomiędzy zakończeniem prowadzenia przez niego działalności gospodarczej (z dniem 30 sierpnia 2010 r.), a ponownym rozpoczęciem jej prowadzenia (od lipca 2011 r.) była bowiem krótsza niż 60 miesięcy.

Trzeba podkreślić, że P. K. byłby uprawniony do dalszego opłacania preferencyjnej składki na ubezpieczenia społeczne wyłącznie w sytuacji gdyby przerwa w prowadzeniu obu działalności była wynikiem zawieszenia jej wykonywania. Jednakże z ustaleń stanu faktycznego poczynionych w niniejszej sprawie jednoznacznie wynika, że odwołujący z dniem 30 sierpnia 2010 r. definitywnie zaprzestał, a nie zawiesił wykonywanie pierwszej działalności gospodarczej. Decyzją z dnia 31 sierpnia 2010 r. wpis dokonany w dniu 1 lipca 2010 r. pod numerem (...) dotyczący działalności gospodarczej rozpoczętej w dniu 1 lipca 2010 r. został wykreślony z ewidencji działalności gospodarczej. Fakt ten P. K. zgłosił w organie rentowym, składając w dniu 24 września 2010 r. deklarację ZUS ZWPA o wyrejestrowaniu płatnika składek i wskazując jako podstawę kod 211, oznaczający wykreślenie z rejestru/ewidencji. Następnie, w dniu 1 października 2010 r., złożył jeszcze w ZUS deklarację ZUS ZWUA o wyrejestrowaniu z ubezpieczeń. Stąd brak było podstaw do uznania – co sugerował ubezpieczony – że okres 24 miesięcy powinien być liczony nieprzerwanie od dnia 1 lipca 2010 r. do 31 czerwca 2012 r.

Mając powyższe na względzie, sąd oddalił odwołanie (art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.), o czym rozstrzygnął w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie II. na podstawie przepisów art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz §2 ust. 1 i 2 w zw. z §4 ust. 1 i w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2002 nr 163 poz. 1349 z późn. zm.). Stosownie do treści § 11 ust. 2 powołanego wyżej rozporządzenia w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego stawki minimalne wynoszą 60 zł. Niniejsza sprawa nie była wprawdzie sprawą o takie świadczenia, jednak stosownie do treści § 5 omawianego rozporządzenia, wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju.